

Opinia Komitetu Regionów „Rozwój globalnego podejścia do kwestii migracji: zwiększenie koordynacji, spójności i efektu synergii”

(2009/C 211/05)

KOMITET REGIONÓW

- Uważa, że władze regionalne i lokalne przodują, jeśli chodzi o opracowywanie, wdrażanie, ocenę i monitorowanie polityki migracyjnej, w związku z czym należy je uznać za głównych partnerów w formułowaniu tej polityki.
- Podkreśla, że zarówno państwa członkowskie, jak i instytucje wspólnotowe powinny propagować silniejsze partnerstwo międzyinstytucjonalne.
- Stoi na stanowisku, że należy się bardziej skoncentrować na budowaniu potencjału władz lokalnych i regionalnych, ponieważ odgrywają one kluczową rolę w opracowywaniu polityki migracyjnej oraz w zarządzaniu nią, a zwłaszcza w rozwijaniu współpracy z organami administracji krajów trzecich odpowiedzialnymi za kwestie zatrudnienia i imigracji; Komitet Regionów przywoływał to podejście w swoich wcześniejszych opiniach.
- Podkreśla, że do rozwiązywania problemów związanych z migracją należy wykorzystywać istniejące już narzędzia i struktury instytucjonalne, takie jak inicjatywa Komitetu Regionów pod nazwą Eurośródziemnomorskie Zgromadzenie Samorządów Lokalnych i Regionalnych (ARLEM), Rada Europy oraz inne odpowiednie sieci.
- Podkreśla konieczność większej integracji migrantów ze społecznościami państw przyjmujących z uwagi na kluczową rolę migrantów w rozwoju zarówno ich krajów pochodzenia, jak i krajów przeznaczenia.
- Podkreśla ponadto konieczność podejmowania wspólnych wysiłków na rzecz lepszego zarządzania granicami zewnętrznymi, zwłaszcza południowymi granicami morskimi oraz granicami we wszystkich regionach o masowym napływie migrantów w skrajnie trudnych warunkach bytowych.
- Podkreśla rolę sieci oficerów łącznikowych ds. imigracji w realizacji celów określonych w komunikacie; jednocześnie wzywa Komisję do zapewnienia właściwym władzom lokalnym i regionalnym dostępu do sprawdzonych rozwiązań i informacji gromadzonych w ramach tej sieci oraz możliwości korzystania z wymiany tych wzorców i informacji.
- zadowoleniem przyjmuje rozszerzenie globalnego podejścia na inne kraje i regiony, takie jak Azja, Ameryka Łacińska i Karaiby, i zachęca Komisję Europejską do kontynuowania działań w tym kierunku podkreślając konieczność określenia warunków dialogu z tymi regionami, co utoruje także drogę dla bliższej współpracy i koordynacji działań z Afryką oraz południowymi i południowo-wschodnimi regionami sąsiadującymi z UE.

Sprawozdawca: Arnoldas ABRAMAVIČIUS (LT/PPE), Burmistrz Gminy Miejskiej Zarasai

Dokument źródłowy

Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego oraz Komitetu Regionów – Rozwój globalnego podejścia do kwestii migracji: zwiększenie koordynacji, spójności i efektu synergii

COM(2008) 611 wersja ostateczna

I. ZALECENIA POLITYCZNE

KOMITET REGIONÓW

Rola władz lokalnych i regionalnych

1. Uważa, że władze regionalne i lokalne przodują, jeśli chodzi o opracowywanie, wdrażanie, ocenę i monitorowanie polityki migracyjnej, w związku z czym należy je uznać za głównych partnerów w formułowaniu tej polityki.

2. Przypomina, że władze lokalne i regionalne mają wspólne lub wyłączne kompetencje w tej dziedzinie i dlatego konsultacje państw członkowskich i Komisji Europejskiej z tymi władzami powinny być obowiązkowe i należałoby je przeprowadzać na etapie poprzedzającym proces legislacyjny oraz w ramach procedury konsultacyjnej z udziałem Komitetu Regionów.

3. Podkreśla, że zarówno państwa członkowskie, jak i instytucje wspólnotowe powinny propagować silniejsze partnerstwo międzyinstytucjonalne.

4. Stoi na stanowisku, że należy się bardziej skoncentrować na budowaniu potencjału władz lokalnych i regionalnych, ponieważ odgrywają one kluczową rolę w opracowywaniu polityki migracyjnej oraz w zarządzaniu nią, a zwłaszcza w rozwijaniu współpracy z organami administracji krajów trzecich odpowiedzialnymi za kwestie zatrudnienia i imigracji; Komitet Regionów przywoływał to podejście w swoich wcześniejszych opiniach ⁽¹⁾.

5. Wyraża ubolewanie z powodu niedostatecznego uznawania zasadniczej roli władz lokalnych i regionalnych w transgranicznej współpracy terytorialnej w dziedzinie migracji.

6. Podkreśla potrzebę przeprowadzania bardziej szczegółowej oceny takich inicjatyw jak poszukiwanie nowych naukowych metodologii gromadzenia i wymiany informacji o szlakach migracyjnych oraz o strategiach politycznych w obszarze integracji i ich konsekwencjach dla lokalnych i regionalnych władz, jeśli chodzi o obciążenia finansowe i administracyjne.

7. Wzywa Komisję Europejską do dążenia do usprawnień w zakresie opracowywania i upowszechniania rzetelnych, aktualnych, ilościowych i jakościowych informacji będących podstawowym źródłem do opracowania profili poszczególnych państw członkowskich w dziedzinie imigracji.

8. Z zadowoleniem przyjmuje pomysł wyraźnego odniesienia się do konieczności zwiększenia zasobów ludzkich i finansowych na potrzeby monitorowania wdrażania obowiązującego prawodawstwa, gdyż jest to podstawowy warunek zapewnienia lepszego otoczenia regulacyjnego.

9. Uważa, że zamiar Komisji polegający na wspieraniu lokalnych organizacji pracujących z migrantami w krajach ich pochodzenia należy bezpośrednio ukierunkować na działalność na szczeblu lokalnym i regionalnym w celu zwiększenia świadomości na temat szans w krajach pochodzenia; dlatego zaleca zaangażowanie władz lokalnych i regionalnych oraz ich krajowych stowarzyszeń, zwłaszcza w krajach partnerskich i innych krajach trzecich opracowujących wspólne wdrażanie polityki migracyjnej.

10. Podkreśla, że do rozwiązywania problemów związanych z migracją należy wykorzystywać istniejące już narzędzia i struktury instytucjonalne, takie jak inicjatywa Komitetu Regionów pod nazwą Eurośródziemnomorskie Zgromadzenie Samorządów Lokalnych i Regionalnych (ARLEM), Rada Europy oraz inne odpowiednie sieci.

11. Jeśli chodzi o formułowanie polityki migracyjnej, zaleca przyjęcie podejścia integrującego, tak aby Komisja Europejska mogła wyraźnie wymienić w swoim komunikacie wszystkie zainteresowane podmioty na szczeblu lokalnym, regionalnym i centralnym, które przyczyniają się do formułowania polityki oraz zapewniają jej skuteczność na etapie wdrażania.

12. Podkreśla, że we wnioskach ze szczytu regionów i miast, który odbył się w 2009 r. w Pradze, wezwano do zintegrowanego i wszechstronnego podejścia do migracji i integracji w oparciu o działania władz lokalnych i regionalnych.

13. Uważa, że wspólnie ukształtowana europejska polityka migracyjna nie może zabraniać bardziej wspólnomyślnych uregulowań w państwach członkowskich w obszarach, w których jest to ich zdaniem uzasadnione.

Działania ukierunkowane na rozwój globalnego podejścia do kwestii migracji

Ogólne zalecenia

14. Uważa, że polityka migracyjna UE to ze swojej natury zjawisko przekrojowe, obejmujące wiele aspektów, z czego wynika współodpowiedzialność Unii Europejskiej i różnych szczebli sprawowania rządów w poszczególnych państwach członkowskich oraz krajach trzecich za tę politykę; wszystkie te strony powinny współdziałać zgodnie z zasadami demokracji, pomocniczości, solidarności i wzajemnego zaufania, mając na uwadze specyficzne uwarunkowania regionalne i lokalne oraz przestrzegając praw człowieka i podstawowych wartości, na których opiera się UE.

⁽¹⁾ Opinia Komitetu Regionów – „Wspólna europejska polityka imigracyjna”, 210/2008 fin.

15. Z zadowoleniem przyjmuje cel, jakim jest propagowanie spójnego globalnego podejścia do kwestii migracji, w którym zasadnicze znaczenie przypisuje się zacieśnieniu dialogu politycznego i praktycznej współpracy między państwami członkowskimi UE a innymi krajami i regionami, przy jednoczesnym zapewnieniu zgodności z podstawowymi zasadami i nadrzędnymi celami polityki UE w obszarze spraw społecznych, gospodarczych i zagranicznych.

16. Podkreśla, że wytyczne zawarte w uprzednich dokumentach UE⁽²⁾ zachowują swą ważność, zwłaszcza w trzech aspektach (dobre zarządzanie legalną migracją, walka z nielegalną migracją, związek między migracją a rozwojem) oraz pod względem konieczności ich zrównoważonego wdrażania.

17. Zauważa, że w projekcie komunikatu Komisja Europejska wydatniła jedynie wymiar europejski i krajowy. Podkreśla, że należy położyć większy nacisk na władze lokalne i regionalne oraz ich rolę we wdrażaniu globalnej polityki migracyjnej.

18. Wzywa do zwrócenia większej uwagi na kwestię szczególnie trudnej sytuacji kobiet-immigrantek, która została poruszona w opinii Komitetu Regionów z 2007 r. (CdR 296/2007).

19. Popiera konkluzje Rady Unii Europejskiej z grudnia 2008 r.⁽³⁾, ponownie wzywając do zapewnienia większej spójności finansowania w celu szybkiego wdrożenia przewidzianych środków; zaleca wykorzystanie istniejących funduszy wspólnotowych do usprawnienia współpracy lokalnych i regionalnych władz UE z ich odpowiednikami w krajach pochodzenia.

Legalna migracja ekonomiczna i mobilność

20. Zgadza się, że mobilność powinna nadal stanowić jeden z kluczowych elementów legalnej migracji oraz podkreśla konieczność jej dalszego wspierania przez władze lokalne i regionalne, w tym konieczność rozszerzenia zakresu pilotażowych partnerstw na rzecz mobilności, takich jak partnerstwo z Republiką Mołdowy i Republiką Zielonego Przylądka.

21. Zachęca władze lokalne i regionalne do pełnego zaangażowania się w gromadzenie informacji o regularnych przepływach migracyjnych – upowszechnianych przez interaktywne portale takie jak portal imigracyjny UE, który ma zostać niebawem uruchomiony, europejski portal mobilności zawodowej, sieć EURES oraz portal poświęcony mobilności europejskich naukowców i Europejska Sieć Migracyjna – które to informacje powinny przyczynić się do właściwego uwzględnienia regionalnych i lokalnych cech szczególnych w procesie formułowania polityki migracyjnej.

22. Popiera propozycje Komisji, by wzmocnić inicjatywy ukierunkowane na sprzyjanie elastyczniejszym i efektywniejszym rozwiązaniom dla migrantów związanym z rynkiem pracy, między innymi przez poszukiwanie nowych inicjatyw w obszarze możliwości przenoszenia praw emerytalnych, uznawania zagranicznych kwalifikacji oraz integracji społecznej migrantów.

23. Podkreśla konieczność większej integracji migrantów ze społecznościami państw przyjmujących z uwagi na kluczową

rolę migrantów w rozwoju zarówno ich krajów pochodzenia, jak i krajów przeznaczenia.

24. Z zadowoleniem przyjmuje utworzenie sieci punktów obserwacyjnych zajmujących się migracją przewidziane w konkluzjach Rady do Spraw Ogólnych przyjętych 8 grudnia 2008 r., gdyż wzmacnia to jeszcze bardziej pozycję profili migracyjnych, które stanowią zasadniczy element wspólnej polityki imigracyjnej UE; pod tym względem w prace punktów obserwacyjnych należy bezpośrednio zaangażować władze lokalne i regionalne i powinny one odgrywać kluczową rolę w planowaniu i realizacji ich działań.

Walka z nielegalną migracją

25. Z zadowoleniem przyjmuje rozszerzenie mandatu agencji FRONTEX w celu zapewnienia krajom trzecim pomocy w kontrolowaniu granic, co przewidziano już w poprzedniej opinii Komitetu Regionów (CdR 210/2008).

26. Popiera pomysł, by zbadać możliwość utworzenia europejskiego systemu straży granicznych, przedstawiony w europejskim pakcie o imigracji i azylu.

27. Zaznacza, że Komisja Europejska powinna nawiązać w swoim komunikacie do zaangażowania lokalnych i regionalnych organów administracji w prace zespołów szybkiej interwencji na granicy, zwłaszcza w państwach o największym napływie migrantów.

28. Podkreśla konieczność podejmowania wspólnych wysiłków na rzecz lepszego zarządzania granicami zewnętrznymi, zwłaszcza południowymi granicami morskimi oraz granicami we wszystkich regionach o masowym napływie migrantów w skrajnie trudnych warunkach bytowych.

29. Podkreśla rolę sieci oficerów łącznikowych ds. imigracji w realizacji celów określonych w komunikacie; jednocześnie wzywa Komisję do zapewnienia właściwym władzom lokalnym i regionalnym dostępu do sprawdzonych rozwiązań i informacji gromadzonych w ramach tej sieci oraz możliwości korzystania z wymiany tych wzorców i informacji.

30. Zgadza się z propozycją Komisji, by nadać priorytetowe znaczenie realizacji planu działań z Wądadugu na rzecz zwalczania handlu ludźmi, a zwłaszcza kobietami i dziećmi, w którym to obszarze lokalne i regionalne stowarzyszenia odgrywają kluczową rolę w opracowywaniu strategii i planów działań przeciwko handlowi ludźmi.

Migracja i rozwój

31. Popiera programy współpracy między pracodawcami zarówno z sektora publicznego, jak i prywatnego i instytucjami w państwach członkowskich UE i krajach pochodzenia migrantów, ukierunkowane na wspieranie migracji cyrkulacyjnej oraz na walkę z „drenażem mózgów”; zaleca umożliwienie lokalnym i regionalnym władzom zapewnienia wkładu w postaci ich wartościowej wiedzy dzięki czemu będą one mogły pomóc migrantom w reintegracji na rynku pracy w kraju pochodzenia.

⁽²⁾ COM(2007) 248 wersja ostateczna; COM(2007) 780 wersja ostateczna; COM(2008) 359 wersja ostateczna; Rada Unii Europejskiej – „Europejski pakt o imigracji i azylu”, nr 13440/08, ASIM 72, Bruksela, 24.9.2008, Deklaracja z Limy, 18 maja 2008 r.

⁽³⁾ 2914. posiedzenie Rady do Spraw Ogólnych, Bruksela, 8 grudnia 2008 r.

32. Zgadza się z propozycją Komisji dotyczącą pogłębienia wiedzy na temat skali i skutków „drenażu mózgow”, pokrywającą się z określonymi postulatami władz lokalnych i regionalnych przytoczonymi w poprzedniej opinii Komitetu Regionów (CdR 296/2007).

33. Podkreśla potrzebę podejmowania dalszych działań na rzecz poszukiwania powiązań między zmianami klimatu a migracją.

34. Podkreśla znaczenie władz lokalnych i regionalnych dla stymulowania terytorialnego rozwoju gospodarczego, budowania demokracji oraz dobrego zarządzania, jak również znaczenie ich udziału w opracowywaniu i wdrażaniu programów współpracy w dziedzinie migracji.

35. Przyjmuje z zadowoleniem wspólną inicjatywę Komisji Europejskiej i Narodów Zjednoczonych na rzecz migracji i rozwoju (JMDI), wspierając organizacje społeczeństwa obywatelskiego i władze lokalne w dążeniach do zapewnienia wkładu w powiązanie migracji z rozwojem w celu wypracowania maksymalnej synergii między podmiotami lokalnymi i regionalnymi.

36. Podkreśla, że uczestnictwo władz lokalnych i regionalnych w sieciach i platformach współpracy – za pośrednictwem ich stowarzyszeń krajowych i regionalnych – jak również zaangażowanie władz lokalnych i regionalnych oraz stowarzyszeń z krajów trzecich znacznie przyczyniłoby się do efektywniejszej współpracy w zakresie szkoleń funkcjonariuszy organów ścigania, programów partnerskiej współpracy, gromadzenia i rozpowszechniania danych, monitorowania przepływów migracyjnych oraz podobnych projektów.

37. Podkreśla znaczenie utworzenia stałych platform współpracy, dialogu i wymiany wśród lokalnych i regionalnych władz oraz stowarzyszeń, zwłaszcza z północnych, południowych i wschodnich wybrzeży Morza Śródziemnego; za wzór przyszłego rozwoju może posłużyć Eurośródziemnomorskie Zgromadzenie Samorządów Lokalnych i Regionalnych.

38. Podkreśla, że rola diaspor oraz wkład, jaki zapewniają w rozwój ich krajów pochodzenia, na przykład za sprawą przekazów finansowych oraz tworzenia stowarzyszeń i sieci, wymagają większej uwagi.

Podjęcie w ujęciu geograficznym

39. Popiera stanowisko Rady Unii Europejskiej⁽⁴⁾ w sprawie zapoczątkowania trójstronnego dialogu między krajami pochodzenia, przeznaczenia i tranzytu w różnych regionach geograficznych, do którego trzeba dążyć, wykorzystując i rozbudowując istniejące narzędzia, takie jak partnerstwa na rzecz mobilności, dwustronne kanały, ramy współpracy takie jak ECOWAS, proces z Rabatu, pilotażowe partnerstwa na rzecz mobilności i inne, różnicując jednocześnie konkretne narzędzia i środki zależnie od praktycznych potrzeb regionów i krajów trzecich oraz ich możliwości.

40. Z zadowoleniem przyjmuje rozszerzenie globalnego podejścia na inne kraje i regiony, takie jak Azja, Ameryka Łacińska i Karaiby, i zachęca jednocześnie Komisję Europejską do kontynuowania działań w tym kierunku podkreślając konieczność określenia warunków dialogu z tymi regionami, co utoruje także drogę dla bliższej współpracy i koordynacji działań z Afryką oraz południowymi i południowo-wschodnimi regionami sąsiadującymi z UE.

Bruksela, 17 czerwca 2009 r.

Przewodniczący

Komitetu Regionów

Luc VAN DEN BRANDE

⁽⁴⁾ 2914 posiedzenie Rady do Spraw Ogólnych, Bruksela, 8 grudnia 2008 r., pkt 22.